

HØRINGSVERSJON

Vilkår

**for tilbud, aksept, aktivering og prising i
aktiveringsmarkedet for mFRR
(regulerkraftmarkedet)**

Versjon etter planen gjeldende fra Q4 2022

Innhold

Innhold	1
Sammendrag	2
Dokument / endringslogg.....	2
Ordliste	3
1. Formål og virkeområde	5
2. Annen styrende dokumentasjon	5
3. Informasjon	5
4. Kriterier for deltakelse.....	5
5. Budgivning.....	6
5.1 Frister.....	6
5.2 Utforming av bud	6
5.3 Budegenskaper (budattributter)	8
6. Aksept av tilbud – fastsettelse av pris.....	9
6.1 Prinsipper for aksept og aktivering av bud.....	9
6.2 Aktiveringsprosesser	9
Ordinære aktiveringsprosesser	9
Andre aktiveringsprosesser.....	10
6.3 Overhopp og utilgjengeliggjøring av bud	11
6.4 Krav til tilgjengelighet.....	11
6.5 Prissetting	11
6.6 Publisering av informasjon	12
7. Alternative løsninger	12
8. Avregning.....	12
9. Konsekvenser ved manglende oppfyllelse av forpliktelse	13
10. Konfidensialitet	13
11. Force majeure.....	13
12. Tvisteløsning.....	13
13. Informasjonsplikt.....	14

Sammendrag

Dette dokument beskriver gjeldende markedsvilkår for leveranse av mFRR (manual Frequency Restoration Reserves), også kalt regulerkraft, i det norske kraftsystemet. Vilåårene inkluderer rammer for budgivning, utvelgelse av bud, aktivering og prissetting.

Dokument / endringslogg

Versjon	Revisjon	Dato	Ansvarlig
1	Høringsversjon	01.06.2021	LS

Ordliste

Begrep	Forklaring
mFRR EAM	Forkortelse for aktiveringsmarkedet for tertiærreserver (regulerkraftmarkedet) - manual Frequency Restoration Reserves Energy Activation Market
Leverandør	Markedsaktør med reguleringsressurser som tilbys TSO i balansemarkedene
Balanseansvarlig (BRP)	Markedsaktør som er finansielt ansvarlig for sin egen og/eller en annen aktørs ubalanse
Balanseregulering	Bruk av fleksible ressurser, gjerne gjennom mFRR-bud, til å korrigere ubalansen i et eller flere budområder
Systemregulering (spesialregulering)	Bruk av fleksible ressurser, gjerne gjennom mFRR-bud, til å avlaste flaskehals og nettbegrensninger internt i budområder, håndtere feilsituasjoner, håndtere spenningsproblemer eller håndtere andre spesielle hendelser
Reguleringsobjekt	Et volum produksjon eller forbruk som har fleksibilitet til å reguleres opp og/eller ned
Budområde	Et geografisk avgrenset område, innad hvor markedsaktører kan handle energi uten allokering av handelskapasitet
Budkvantum/ effektkvantum	Angir budets leveranse/anskaffet reservekapasitet i effekt [MW]
Volum/reservevolum	Angir levert/anskaffet/avregnet reserve i energi [MWh]
Varighet	Med varighet menes maksimalt antall timer som reserven kan aktiveres sammenhengende i mFRR-markedet [h]
Hviletid	Hviletid menes minimum antall timer som reserven ikke kan aktiveres på nytt etter en aktivering i mFRR-markedet [h]
Aktiveringstid	Aktiveringstid omfatter den tidsperioden en leverandør bruker fra de mottar en aktiveringsbestilling til budet er fullt aktivert. Aktiveringstid inkluderer dermed både leverandørens forberedelsestid og opprampingstid.
Forberedelsestid	Forberedelsestid er tidsrommet fra leverandør mottar en aktiveringsbestilling til de begynner å rampe opp.
CIM	Common Information Model, informasjonsmodell som benyttes for å beskrive meldinger for informasjonsutveksling.
ECP	Energy Communication Platform, softwareprodukt som danner en kryptert kanal for sikker meldingsutveksling mellom deltakere i kraftmarkedet basert på ENTSO-E MADES-standard. Maskin-til-maskin løsning.
Flaskehals	Situasjon som oppstår når utvekslingsbehovet i nettet overstiger overføringsgrensen.
MTU Market Time Unit	Tidsenhet for markedet.
FiftyWeb	FiftyWeb er Statnetts applikasjon for leverandører som skal sende inn systemdata og produksjonsplaner, og anmelde bud i reservemarkeder som ikke bruker de meldingsbaserte grensesnittene (ECP).

1. Formål og virkeområde

Disse vilkår gjelder ved tilbud, aksept, aktivering og prising av mFRR (regulerkraft), fra både produksjon og forbruk.

Vilkårsdokumentet er et vedlegg til retningslinjene for forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (fos) § 11. Krav til involvering av berørte aktører og godkjenning av Reguleringsmyndigheten for energi (RME) ved endringer i retningslinjer er regulert av fos § 28a. Vilkårene anses som bindende for alle parter i aktiveringsmarkedet for mFRR fra dokumentdato som er angitt på forsiden av dokumentet.

2. Annen styrende dokumentasjon

Forhold i forbindelse med tilbud, aksept, aktivering og prising av mFRR som ikke er beskrevet eksplisitt i disse vilkår, skal følge forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (fos)([link](#)), Nordic system operation agreement, også kalt den nordiske systemdriftsavtalen ([link](#)), samt implementasjonsguiden for mFRR energiaktiveringsmarkedet ([link](#)).

3. Informasjon

Gjeldende versjon av disse vilkår og annen informasjon om Statnetts kjøp og bruk av mFRR (regulerkraft) finnes i retningslinjene og på www.statnett.no.

4. Kriterier for deltakelse

Leverandører, og tilhørende reguleringsobjekt, som skal delta i markedet for mFRR skal være godkjent av Statnett i henhold til gjeldende godkjenningsprosedyrer og tekniske spesifikasjoner. Beskrivelse av prekvalifiseringsprosessen og skjema for prekvalifisering finnes som vedlegg til vilkårene på www.statnett.no.

Leverandørene dekker egne kostnader i forbindelse med kvalifisering.

Leverandører må ha inngått en egen balanseavtale med Statnett for å kunne delta i markedet for mFRR, eller kan alternativt delta indirekte i markedet via en annen balanseansvarlig tilknyttet reguleringsobjektet med tilsvarende avtale.

Leverandør kan delta med ett eller flere reguleringsobjekter. Det er mulig å samle reguleringsobjekter i stasjonsgrupper etter avtale med Statnett (landssentralen).

Leverandører som byr inn i mFRR-markedet på vegne av en tredjepart må selv sørge for å innhente informasjon om endringer i de respektive parters volum knyttet til tilgjengelighet og kvalitet for mFRR-bud. Dette gjelder også for bud som ikke lenger er tilgjengelige på grunn av utkobling gjennom ordning for fleksibelt forbruk.

Statnett stiller krav til elektronisk bestilling av mFRR. Denne løsningen krever programvare med funksjonalitet for å motta, godkjenne og returnere svar på bestillinger fra Statnett elektronisk. I tillegg må leverandørene installere en spesifikk programvare for kommunikasjon med Statnett.

Leverandører som ikke oppfyller kravet til elektronisk bestilling ved å utvikle egne systemløsninger eller kjøpe kommersielle løsninger i markedet, kan benytte seg av tjenesteutsetting ved å la andre aktører (balanseansvarlige aktører) håndtere bestillinger fra Statnett på deres vegne.

Ved bruk av tjenesteutsetting forutsetter Statnett at det foreligger en avtale mellom tjenesteyter og tjenesteutsetter som regulerer roller og ansvar mellom partene. Statnett forholder seg økonomisk og juridisk kun til den som har en avtale om balanseansvaret og tar ikke ansvar for forhold mellom aktørene i forbindelse med tjenesteutsetting. Aktørene plikter å informere Statnett om hvem som har hvilke roller, og informere om endringer fortløpende.

5. Budgivning

Markedet for mFRR omfatter kjøp og salg av mFRR (regulerkraft) med budgivning på kvantum og pris på kvartersbasis (15 minutter). Bud skal ha en aktiveringstid på maksimum 15 minutter.

5.1 Frister

Foreløpige tilbud i markedet for mFRR for neste døgn sendes Statnett innen kl. 21.30.

Bud kan legges inn for påfølgende uke fra og med tirsdager kl.10.00. Bud vil bli offisielt akseptert av Statnett etter at day-ahead resultatet for driftsdøgnet er mottatt, normalt rundt kl.13.00 dagen før driftsdøgnet.

Nye bud eller korreksjoner av tidligere innsendte bud må være Statnett i hende senest 45 minutter før hver driftstime. Dette innebærer at budfristen gjelder for fire kvarter av gangen.

Ved vanskelige driftssituasjoner hvor systemansvarlig rekvirerer effekttilgang i henhold til fos, § 12 fjerde ledd, skal tilbud sendes Statnetts landssentral snarest mulig og uten ubegrunnet opphold i samsvar med vedtak fra systemansvarlig. Regulerbar effekt som ikke er tilbudt i markedet prissettes til budområdets mFRR-pris, dersom ikke annet er avtalt.

5.2 Utforming av bud

Leverandøren skal sende inn bud elektronisk i henhold til gjeldende implementasjonsguide ([link](#)).

For at tilbudet skal være gyldig, må leverandør ha en beredskap som sikrer at reguleringer blir fullt ut aktivert innen 15 minutter etter bestillingstidspunktet.

Følgende krav gjelder for bud i markedet for mFRR:

Produkt:	Et bud i aktiveringsmarkedet for mFRR gjelder et spesifisert kvantum og pris for opp- eller nedregulering i ett kvarter. Et tilbud i aktiveringsmarkedet for mFRR kan bestå av ett eller flere bud.
Tidsenhet (MTU):	Tidsenhet for markedet for mFRR er 15 min (kvarter).
Valuta:	Valuta som benyttes i markedet for mFRR er euro (EUR).
Kvantum:	<p>Budkvantum oppgis i MW per tidsenhet (kvarter). Maks. kvantum er 9999 MW.</p> <p>For bud med kvantum forskjellig fra 0 er minstekvantum ordinært 10 MW. I budområder NO1 og NO3 tillates det i tillegg inntil ett bud med kvantum fra og med 5 MW til og med 9 MW per stasjonsgruppe.</p> <p>Ved gjennomføring av piloter kan det fastsettes særskilte krav for minstekvantum av bud for enkelte budområder. Dette vil opplyses om på Statnetts nettsider www.statnett.no.</p> <p>For bud som er tilbudt etter vedtak i følge fos § 12 fjerde ledd kan et minstekvantum lavere enn 10 MW fastsettes, dog minimum 1 MW.</p> <p>Bud som ikke er tilbudt etter vedtak i følge fos § 12 fjerde ledd og som har et kvantum under 10 MW, vil ikke inngå i ordinær balanseregulering, med unntak av særskilte krav for enkelte budområder som beskrevet over.</p>
Geografisk informasjon:	<p>Budene angis per stasjonsgruppe. Inndeling i stasjonsgrupper gjøres i enighet med relevante konsesjonærer.</p> <p>Budområdene i markedet for mFRR følger de til enhver tid gjeldende budområder i døgnet.</p>
Budpris:	<p>Bud skal tilbys til spesifiserte priser i EUR/MWh for hver tidsenhet (kvarter). Bud skal leveres i inkremerter på 0,5 EUR/MWh.</p> <p>Øvre prisgrense for tilbud i markedet for mFRR er 5000 EUR/MWh.</p> <p>Laveste tilbudspris for oppregulering er nærmeste hele 0,5 EUR over områdepris i døgnet. Høyeste tilbudspris for nedregulering er nærmeste hele 0,5 EUR under områdepris i døgnet.</p>

For vindkraft skal et tilbud for nedregulering, som omfatter hele stasjonsgruppen, til enhver tid være i overensstemmelse med produksjonsplanen for det aktuelle kvarteret. Ved tilbud som tilsvarer deler av en stasjonsgruppe skal tilbudet tilsvare produksjonsplan for den samme delen av stasjonsgruppen.

5.3 Budegenskaper (budattributter)

Budene vil behandles og aksepteres automatisk. Det er derfor viktig at budene inneholder all relevant informasjon for budvalgprosessen. Budene kan derfor utformes med følgende egenskaper (informasjonsattributter):

Enkle bud	Delelige bud	Bud der tilbudt volum kan aktiveres helt eller delvis til en gitt pris.
	Udelelige bud	Bud som bare kan aktiveres med et gitt volum til en gitt pris
	Minimumsvolum	Et delelig bud, men der et minstevolum for aktivering oppgis
Komplekse bud - kombinasjon av enkle bud	Ekskluderende gruppebud (exclusive)	En gruppe av bud der bare et av budene kan aktiveres
	Sortert gruppebud (multipart)	Gruppe av bud som må aktiveres i streng prisrekkefølge, fra billigst til dyrest.
Tidsavhengige bud	Betinget kobling av bud	Kobling av enkle budtyper i to eller tre etterfølgende kvarter som tar hensyn til eventuelle aktiveringer i opptil to foregående kvarter.
	Teknisk kobling av bud	Kobling av bud i etterfølgende kvarter for å kommunisere at det er det samme reguleringsobjektet. Denne egenskapen skal brukes når bud brukes til direkteaktiveringer og dermed ikke er tilgjengelig for planlagte aktiveringer i påfølgende kvarter.
Tidsbegrensninger for bud	Varighet	For bud som er teknisk koblet for en sammenhengende tidsperiode kan leverandøren begrense maksimal varighet for sammenhengende aktivering. En slik begrensning må spesifiseres i tilbudet med hele kvarter.
	Hviletid	Dersom budet bare kan aktiveres i en begrenset sammenhengende tidsperiode, kan leverandøren fastsette en hviletid mellom hver aktivering av budet. En slik begrensning må spesifiseres i tilbudet med hele kvarter i henhold til reglene gitt i vilkår for RKOM.
	Inkluderende bud	Hvis ett bud blir aktivert, må et annet (f.eks nedstrøms) også bli det.
Tilgjengelighet for ulike typer aktivering	Tilgjengelighet Direkteaktivering	Direkteaktiveringer aktiveres hvis det oppstår et behov utover planlagte aktiveringer. Dersom budet er tilgjengelig for direkteaktivering, skal det angis i budskjemaet.
	Tilgjengelighet Periodeskift	Periodeskift vil brukes for å håndtere strukturelle ubalanser rundt overgangen mellom timer og kvarter. Dersom budet kan benyttes for periodeskiftaktivering skal det angis om periodeskiftaktivering er tilgjengelig i starten eller slutten av budets tidsperiode.
	Aktiveringstid	Hvis budet kan aktiveres raskere enn 15 minutter skal dette angis i budet. Informasjonen som gis skal

		inneholde full aktiveringstid. Det forutsettes 1 minutts forberedelsestid for bud som aktiveres med raskere aktiveringstid (se ordliste).
--	--	---

6. Aksept av tilbud – fastsettelse av pris

6.1 Prinsipper for aksept og aktivering av bud

Ved behov for opp- eller nedregulering vil bud som hovedregel velges i en felles nordisk optimeringsprosess der de billigste budene velges først, gitt tilgjengelig overføringskapasitet. Valg av bud vil ta hensyn til budegenskaper og tilgjengelighet for type aktiveringsprosesser. Bud kan også aktiveres utenfor prisrekkefølge, som for eksempel på bakgrunn av lokasjon eller andre budegenskaper knyttet til ulike aktiveringsprosesser.

Når det er åpenbart at markedet ikke gir en samfunnsøkonomisk effektiv prissetting innenfor et avgrenset geografisk område, kan systemansvarlig suspendere bud i mFRR-markedet og benytte tilbudt volum (MWh) til gjeldende pris i døgnet for området (fos § 11). Om driftssituasjonen tillater det, vil Statnett kontakte berørte leverandører for å få begrunnelse for budpriser før denne mulighet benyttes. Hvis bestemmelsen benyttes, vil Statnett varsle leverandør per telefon med skriftlig bekreftelse innen rimelig tid.

I spesielle situasjoner (f.eks. en effektbristsituasjon eller situasjoner med mangel på nedreguleringsressurser) kan Statnett inngå avtale med andre systemansvarlige selskaper om kjøp/salg av effekt i god tid før driftstimen. Behovet for slike avtaler er ofte knyttet til regulering av varmekraft. I disse avtalene kan pris og varighet være fastsatt før avtalen trer i kraft.

6.2 Aktiveringsprosesser

Systemansvarlig skal sende aktiveringsbestillinger i tråd med informasjonen og egenskapene som er oppgitt i budene.

Når en leverandør mottar aktiveringsbestilling på et bud skal det reguleres i henhold til aktiveringsbestilling med volum og type aktivering. Tidspunkt for opp- og nedramping av hvert bud skal gjennomføres i tråd med aktiveringstype. Under følger en beskrivelse av de ulike typene aktiveringer.

Ved bestilling av aktivering, må balanseansvarlig aktør eller den parten som utfører reguleringen følge opp at eventuell varighet og hviletid som er angitt i mFRR-budet overholdes. Hvis dette brytes skal aktiveringsbestilling avvises og Statnett (landssentralen) kontaktes. Ved en aktivering av bud med angitt varighet og/eller hviletid, vil angitt antall kvarter gjelde fra og med aktiveringen startes (varighet) eller stoppes (hviletid).

Ordinære aktiveringsprosesser

Planlagte aktiveringer

Planlagte aktiveringer bestilles syklisk hvert 15. minutt gjennom hele døgnet. Planlagt aktivering av et bud bestilles med aktiveringsbeskjed til leverandøren 7,5 minutter før kvarterskift. Leverandøren bør tilstrebe å ha 2,5 minutter forberedelsestid før de ramper lineært fra fem minutter før kvartersskiftet

til fem minutter etter kvartersskiftet. Dette er imidlertid ikke et krav. Om ikke dette overholdes anbefales det i hvert fall å rampe symmetrisk rundt kvartersskiftet.

Hvis leverandøren ikke mottar ny aktiveringsbeskjed 7,5 minutter før neste kvarter, som medfører videreføring av aktiveringen, må aktiveringen rampes ned. Tilsvarende profil som ved oppramping bør tilstrebes, det vil si 10 minutter nedrampingstid symmetrisk gjennom kvartersskiftet.

Planlagte aktiveringer kan brukes til både system- og balansereguleringer.

Direkteaktiveringer

Direkteaktiveringer bestilles hvis det oppstår et behov utover de planlagte aktiveringene. Direkteaktivering av et bud bestilles med aktiveringsbeskjed til leverandøren så snart som mulig etter at behovet oppstår. Leverandøren bør tilstrebe 2,5 minutter forberedelsestid og 10 minutter lineær ramping slik som ved planlagte aktiveringer. Dette er imidlertid ikke et krav.

Direkteaktiveringer vil aktiveres for gjeldende kvarter, og ut det neste kvarteret. Hvis leverandøren ikke mottar ny aktiveringsbeskjed 7,5 minutter før slutten av det påfølgende kvarteret, som medfører videreføring av aktiveringen, må aktiveringen rampes ned. Tilsvarende profil som ved oppramping bør tilstrebes, det vil si 10 minutter nedrampingstid symmetrisk gjennom kvartersskiftet.

Direkteaktiveringer kan brukes til både system- og balansereguleringer.

Andre aktiveringsprosesser

Periodeskiftaktivering

For å håndtere strukturelle ubalanser rundt overgangen mellom kvarter, bes leverandører legge inn bud for periodeskift, særlig i forbindelse med endringer i produksjonsplan.

Periodeskiftproduktet innebærer at leverandørene aktiveres i starten eller slutten av et kvarter. Periodeskiftaktiveringer skal levere avtalt volum og effekt i periodene de er aktivert. Leverandør står fritt til å bestemme rampingprofil selv, så lenge dette kravet er møtt.

Raskere aktivering av bud

Dersom bud kan aktiveres raskere enn 15 minutter skal det opplyses om dette i budet. Raskere aktivering vil kun bli brukt ved behov i forbindelse med systemregulering. Raskere aktivering kan bare brukes i forbindelse med direkteaktiveringer og medfører at aktiveringsbeskjed sendes på kortere varsel og at aktiveringen skal rampes opp raskt, i tråd med budets aktiveringstid.

Raskere deaktivering av bud

I situasjoner der krav til driftssikkerheten gjør det nødvendig, kan Statnett deaktivere bud tidligere enn det som er i tråd med budets opprinnelige varighet. Raskere deaktiveringer kan bestilles både for planlagte aktiveringer og direkteaktiveringer. For slike deaktiveringer forutsettes det 1 minutt forberedelsestid og 4 minutter nedrampingstid.

6.3 Overhopp og utilgjengeliggjøring av bud

Bud vil markeres som utilgjengelige i gjeldende kvarter hvis Statnett ser at det kan oppstå systemtekniske problemer ved aktivering. Bud kan også aktiveres på bakgrunn av egenskaper knyttet til lokasjon, eller tilgjengelighet for raskere aktivering eller periodeskift. I slike tilfeller kan Statnett hoppe over bud i prisrekkefølge og benytte dyrere reguleringsressurser. Bud som på bakgrunn av disse prosessene blir hoppet over vil ikke få kompensasjon for dette.

Bud kan også bli markert som utilgjengelig hvis leverandøren ikke er tilgjengelig for aktivering, eller hvis Statnett identifiserer åpenbare feil i budgivningen.

6.4 Krav til tilgjengelighet

Statnett forutsetter at innsendte bud er tilgjengelig for regulering når Statnett sender en aktiveringsbeskjed. Eneste unntak vil være dersom åpenbare tekniske forhold, som nylig har oppstått, gjør aktivering umulig. I slike tilfeller må Statnett underrettes omgående.

Statnett forventer at minst 99 % av volumet i budene som er gitt er tilgjengelig for aktivering hver måned. Gjentatte brudd på dette vil følges opp av Statnett, og kan resultere i midlertidig tilbakekallelse av prekvalifisering av deltakelse i mFRR energiaktiverings- og kapasitetsmarkedet, eller andre reaksjoner. Hvis leverandøren mottar aktiveringsbeskjed på et bud uten at aktiveringen i sin helhet finner sted vil de måtte bære egen ubalansekostnad for dette.

For å verifisere at budet er tilgjengelig for aktivering vil Statnett sende ut en tom aktiveringsbeskjed ("heartbeat") i tillegg til de reelle aktiveringene av bud. Detaljer er gitt i implementasjonsguiden for mFRR EAM.

Leverandøren er forpliktet til å kunne levere mFRR (regulerkraft) i tråd med sitt tilbud i mFRR-markedet. Forpliktelser som følge av handel i andre markeder skal derfor ikke begrense leverandørens evne til å levere i henhold til tilbudt volum i mFRR-markedet. Leverandører som byr i mFRR-markedet på vegne av en tredjepart er ansvarlig for at vilkårene for markedet oppfylles. Tilgjengelig volum for mFRR må sees i sammenheng med de andre leveransene fra stasjonsgruppen, se systemansvarliges retningslinjer for praktisering av fos § 8b, Planlegging av effektregulering.

6.5 Prissetting

mFRR-prisen fastsettes separat for opp- og nedregulering per budområde per time, som hovedregel basert på det dyreste aktiverte (marginale) budet i hver retning i løpet av timen. mFRR-prisen blir den samme for flere budområder dersom det ikke har vært flaskehals mellom områdene i løpet av timen.

Da budutvelgelsen er basert på en nordisk optimering, vil mFRR-prisen bli fastsatt på grunnlag av reguleringer i hele Norden. mFRR-prisen kan også bli fastsatt på grunnlag av kjøp og salg av regulertjenester fra og til områder utenfor Norden.

Alle behov (balansereguleringer og systemreguleringer) som kan løses gjennom aktivering av mFRR i prisrekkefølge i forbindelse med ordinære aktiveringsprosesser, vil være prissettende for mFRR. Statnett kan ved behov aktivere bud utenom prisrekkefølge. Det kan for eksempel være i forbindelse

med budets lokasjon i et budområde eller andre budegenskaper. Disse budene vil ikke være prissettende for mFRR.

I tillegg gjelder det at oppreguleringspris for mFRR må være høyere eller lik områdetets pris i døgnet, og nedreguleringspris må være lavere eller lik områdetets pris i døgnet. Områdepris for døgnet benyttes som mFRR-pris når ingen regulering er foretatt i en eller begge retninger.

Ved reguleringer i begge retninger i samme time, fastsettes en dominerende reguleringsretning basert på netto regulert energivolum i timen. Dominerende retning settes på tvers av områder med lik mFRR-pris.

Ved overgang mellom sommertid og normaltid fastsettes mFRR-priser som normalt, mens man opererer med 23- og 25-timers døgnet i mFRR-markedet.

6.6 Publisering av informasjon

Statnett skal publisere informasjon om mFRR-prisene, volum og bud senest 30 minutter etter driftstimens slutt. Informasjonen publiseres på ENTSO-Es Transparency Platform¹.

7. Alternative løsninger

I ekstraordinære situasjoner som gjør det umulig å aktivere bud etter eksisterende prosesser og fastsette mFRR-priser innenfor rimelig tid, vil Statnett velge bud og fastsette mFRR-priser etter beste skjønn. Slike situasjoner kan være omfattende driftsforstyrrelser, force majeure situasjoner, større datasystemproblemer eller lignende. Når slike situasjoner oppstår vil Statnett forsøke å basere avgjørelser på de grunnleggende prinsippene for markedsklarering i mFRR-markedet. Statnett vil informere om dette så raskt som praktisk mulig. Statnett vil informere på samme måte når normalforhold gjenoprettes.

8. Avregning

Budene som er benyttet i mFRR-markedet, med informasjon om reguleringsvolum, pris og aktiveringstidspunkt blir registrert som avregningsunderlag. Aggregert avregningsunderlag blir overført til eSett for oppgjør.

Alle bud som er aktivert vil, uavhengig av formål, som hovedregel bli avregnet til beste pris av mFRR-pris og budpris. Det medfører at bud som blir aktivert i prisrekkefølge vil motta mFRR-prisen (marginalpris), og bud som aktiveres utenfor prisrekkefølge vil motta budprisen (pay-as-bid). Volumet beregnes med utgangspunkt i fulle aktiveringer for hele kvarter – et rektangulært volum.

Hvis bud benyttes for raskere aktivering, vil budene motta det beste av mFRR-prisen og budpris med et påslag på 1 EUR for aktivert volum.

¹ [ENTSO-E Transparency Platform](#)

Hvis bud benyttes for periodeskift, vil budene motta det beste av mFRR-prisen og budpris med et påslag på 1 EUR for aktivert volum.

Ved raskere deaktivering vil det gjestående av det opprinnelig aktiverte volumet bli kompensert med differansen mellom mFRR-prisen og budpris med et påslag på 1 EUR

For rapportering av systemdata og avregning gjelder følgende forskrifter:

- Forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)
 - o <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1990-12-07-959>
- Forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettenester (avregningsforskriften)
 - o <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-03-11-301>

9. Konsekvenser ved manglende oppfyllelse av forpliktelse

Dersom leverandøren ved gjentatte anledninger unnlater å oppfylle sin forpliktelse som forutsatt i disse vilkår, og dette skyldes forhold innenfor leverandørens kontroll, kan Statnett ekskludere leverandøren fra deltakelse i markedet for mFRR.

10. Konfidensialitet

Statnett forplikter seg til å holde inngitte tilbud konfidensielle, med mindre offentlig regelverk eller pålegg krever at disse skal offentliggjøres. Statnett er underlagt offentleglova.

11. Force majeure

Leverandør og Statnett er begge fri for ethvert ansvar for manglende oppfyllelse av disse vilkårene som skyldes krig, streik, lockout og offentlige pålegg, eller andre årsaker som ligger utenfor partenes kontroll. Dersom en av partene, på grunn av en force majeure situasjon som definert ovenfor, ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter vilkårene, skal partenes gjensidige forpliktelser etter vilkårene være suspendert så lenge situasjonen vedvarer.

Dersom en av partene påføres utgifter som skyldes at den annen part har force majeure, har vedkommende ikke krav på å få erstattet utgiftene.

12. Tvisteløsning

Dersom det oppstår en tvist mellom leverandør og Statnett, skal denne så vidt mulig søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom dette ikke fører frem, kan hver av partene bringe saken inn for domstolene. Oslo tingrett vedtas som verneting, jfr. tvisteloven § 4-6.

13. Informasjonsplikt

Leverandørene er pliktig å informere Statnett umiddelbart om alle forhold som har betydning for deres leveranse av mFRR.